

Het Brandoffer

Uit 'Aantekeningen op Leviticus'

hoofdstuk 1

Auteur: C.H. Mackintosh

Leviticus 1

Voor we de bijzonderheden van dit hoofdstuk gaan bespreken, zijn er twee dingen die onze zorgvuldige overdenking vragen. Ten eerste: de plaats die de HEERE (Jehova, Jahweh) in dit Bijbelboek tegenover Israël inneemt; en ten tweede: de volgorde waarin de offers erin voorgesteld worden.

“En de HEERE riep Mozes, en sprak tot hem uit de tent der samenkomst”. Dit was de plaats die de HEERE innam bij het meedelen van de inhoud van dit boek. Hij had gesproken vanaf de berg Sinaï, en die plaats had aan Zijn mededeling een bepaald karakter gegeven. Van de vurige berg ging een vurige wet uit, maar hier spreekt Hij uit de “tent der samenkomst/” Dit was een heel ander uitgangspunt. Wij hebben de tent der samenkomst aan het einde van het vorige boek zien oprichten: “Hij richtte ook de voorhof op, rondom de tabernakel en het altaar, en hij hing de bedekking van de poort van de voorhof op. Alzo voleindigde Mozes het werk. Toen bedekte de wolk de tent der samenkomst; en de heerlijkheid des HEEREN vervulde de tabernakel... want de wolk des HEEREN was op de tabernakel bij dag, en het vuur was er bij nacht op, voor de ogen van het ganse huis Israëls in hun reizen” (Ex.40:33-38).

De tent van de samenkomst was de woning van God in genade. Daar kon Hij wonen, omdat Hij er aan alle kanten omringd werd door dingen die een levendige voorstelling gaven van de grondslag van Zijn verbond met het volk. Was Hij in hun midden gekomen in de volle ontplooiing van het op de berg Sinaï geopenbaarde karakter, dan zou dit ertoe geleid hebben om hen “als in een ogenblik” als een hardnekkig volk te verteren. Maar Hij trok Zich terug binnen het voorhangsel - een type van het vlees van Christus (Hb.10:20) - en ging zitten op de genadetroon waar Hij niet de hardnekkigheid van Israël, maar het bloed van de verzoening zag, dat de eisen van Zijn natuur bevredigde. Het bloed dat door de hogepriester in het heiligdom gebracht werd, was het type van dat kostbare bloed van Christus, dat van alle zonde reinigt; en al zag Israël naar het vlees daarvan niets, het bloed rechtvaardigde Gods verblijf in hun midden en heiligde hen tot reinheid naar het vlees (Hb.9:13).

De plaats die de HEERE in dit boek inneemt, moet dus wel in het oog gehouden worden, wil men goed begrijpen wat erin meegedeeld wordt. In dit boek vinden wij onwrikbare heiligheid en zuivere genade naast elkaar. God is heilig, de plaats van waaruit Hij spreekt ook. Heilig was Hij op de berg Sinaï, en heilig boven het verzoendeksel, maar in het eerste geval stond Zijn heiligheid in verband met een “Verterend vuur”, in het laatste met lankmoedige genade. Het is de vereniging van volkomen heiligheid met volkomen genade wat de verlossing in Christus Jezus kenmerkt. Deze verlossing wordt op verschillende wijzen afgeschaduwd in Leviticus. God moet heilig zijn, al zou het ook zijn in de eeuwige veroordeling van zondaars, maar de volle ontplooiing van Zijn heiligheid, in de verlossing van zondaars, stemt de hemel tot de luidste tonen van lof en prijs: “Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen een welbehagen!” (Lk.2:14). Deze lofzang hadden de

engelen niet in verband met de “vurige wet” kunnen zingen. Zonder twijfel was het “Ere zij God in de hoogste hemelen” ook op de wet van toepassing, maar “vrede op aarde” niet, evenmin “in de mensen een welbehagen”, omdat de wet alleen aangaf wat de mens moest zijn, als God in hem zijn welbehagen zou kunnen vinden. Toen de “Zoon” echter Zijn plaats als Mens op aarde kwam innemen, kon de hemel zijn volkomen welbehagen uitdrukken in Hem, als de Enige Die door Zijn Persoon en werk, op volkomen wijze Goddelijke heerlijkheid kon verbinden aan zegeningen voor de mensen.

En nu iets over de volgorde van de offers in de eerste hoofdstukken van het boek Leviticus. De Heer begint met het brandoffer en eindigt met het schuldoffer. Dat wil zeggen: Hij houdt op waar wij beginnen. Deze rangschikking is merkwaardig en heel leerzaam. Wanneer de eerste pijl van de overtuiging iemands ziel treft, gaat zijn geweten spreken over de zonden die hij begaan heeft. Heel zijn verleden gaat aan hem voorbij en hij ziet ontelbare overtredingen tegen God en tegen de mens. De ziel is nu niet zozeer bezig met de vraag naar de wortel waaruit die overtredingen zijn voortgekomen, als wel met het ernstige en tastbare feit dat al deze dingen werkelijk zijn bedreven. Daarom voelt zij behoefte om te weten dat God een offer gegeven heeft waardoor alle misdaden en overtredingen “om niet” vergeven kunnen worden. Dit wordt ons in het schuldoffer voorgesteld.

Is er echter geestelijke groei, dan voelt de gelovige dat de zonden die hij begaan heeft, alleen maar takken van een wortel zijn, of stromen die voortvloeien uit een bron, en bovendien dat de zonde in zijn natuur die bron, die wortel is. Dit verontrust hem nog meer, en hij kan alleen gerustgesteld worden door een dieper inzicht in het werk van Golgotha. Men moet dan leren inzien dat God Zelf door het kruis “de zonde in het vlees” veroordeeld heeft (Rm.8:3). Let wel, er staat niet: “de zonden in het leven”, maar er is sprake van de wortel waaruit deze voortgekomen zijn, namelijk van de “zonde in het vlees.” Dit is een waarheid van grote betekenis. Christus is niet alleen “voor onze zonden gestorven naar de schriften”, maar ook voor ons “tot zonde gemaakt” (2Kor.5:21). Dit is de leer van het zondoffer.

Wanneer nu het hart en het geweten tot rust gekomen zijn door de kennis van het werk van Christus, kunnen wij ons met Hem voeden als de grond van onze vrede en vreugde, in de tegenwoordigheid van God. Er kan geen vrede of vreugde zijn vóór wij zien dat al onze overtredingen vergeven zijn, en onze zonde geoordeeld is. Het schuldoffer en het zondoffer moeten we kennen vóór we van het vrede -, vreugde - of dankoffer kunnen genieten. Daarom is de plaats van het dank - en vredeoffer na het schuld - en zondoffer, in verband met de rijpheid van onze kennis van het werk van Christus.

Dezelfde volmaakte orde is te vinden bij het spijsoffer. Heeft de ziel eenmaal van de geestelijke gemeenschap met Christus genoten - zich met Hem gevoed, gerust en dankbaar in Gods tegenwoordigheid - dan ontstaat er een sterk verlangen om meer van de wonderheerlijke verborgenheden van Zijn Persoon te leren kennen. Dit verlangen wordt het hoogst bevredigd in het spijsoffer, dat het type is van de volmaakte Mens, Jezus Christus.

Verder worden wij bij het brandoffer tot een punt gebracht waar het ons onmogelijk is verder te gaan, en wel tot het werk dat op Golgotha door Christus is volbracht, onmiddellijk onder het oog van God, als de uitdrukking van Zijn volkomen toewijding aan God. Al deze

heerlijke dingen zullen we nader bezien als wij de offers afzonderlijk bespreken. Wij hebben hier de aandacht alleen gericht op de volgorde van de offeranden, die werkelijk wonderlijk is; welke weg wij ook nemen - van buitenaf, van God naar ons toe, of van binnenuit, van ons naar God - in beide gevallen beginnen en eindigen wij bij het kruis. Als wij aanvangen bij het brandoffer, dan zien wij Christus aan het kruis de wil van God volbrengen en de grondslag voor verzoening leggen in overeenstemming met Zijn volkomen overgave aan God. Beginnen wij met het schuldoffer, dan zien wij Christus aan het kruis onze zonden dragen en die wegnemen door Zijn volkomen zoenoffer. In iedere bijzonderheid en in het geheel vinden we de heerlijkheid, de voortreffelijkheid en de volmaaktheid van Zijn Goddelijke en aanbiddelijke Persoon. Dit alles zal zeker voldoende zijn om onze belangstelling op te wekken voor het onderzoek van die kostelijke typen die wij nu verder in bijzonderheden willen overdenken.

Moge de Heilige Geest, Die het boek Leviticus inspireerde, de inhoud daarvan met kracht aan onze harten duidelijk maken, opdat wij aan het eind uit de grond van ons hart God prijzen voor de vele keren dat wij de Heer mochten zien en ons verkwikten in de Persoon en het werk van onze gezegende Heer en Heiland Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

In het brandoffer, waarmee dit boek begint, hebben wij een type van Christus, Die Zich "vlekkeloos" aan God opoffert (Hb.9:14). Vandaar de plaats waarop de Heilige Geest het stelt. De Heer Jezus Christus kwam op aarde om het heerlijke werk van de verzoening te volbrengen, maar Zijn hoogste doel daarbij was de verheerlijking van God. Zijn uitspraak "Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God" (Hb.10:7), leidde Hem bij ieder voorval en onder alle omstandigheden gedurende Zijn leven, en nergens werd dit meer openbaar dan op het kruis. Wat de wil van God ook was, Hij kwam om die te doen. Geloofd zij God, dat wij weten wat ons deel is in die volbrachte wil. Immers, door die wil zijn wij "geheiligd" door middel van "de offerande van het lichaam van Jezus Christus, eens voor altijd" (Hb.10:10). Christus' éérste blik bij Zijn werk was op God gericht. Het was voor Hem een onuitsprekelijk genot om de wil van God op deze aarde te volbrengen. Nog nooit had iemand die wil gedaan. Sommigen hadden, door genade, gedaan "wat recht was in de ogen van God", maar niemand had ooit volkomen, onveranderlijk, van het begin tot het einde van zijn leven, zonder weifelen en zonder afwijking, Gods wil gedaan. En juist dit deed de Heer Jezus. Hij was "gehoorzaam tot de dood, ja, tot de dood van het kruis" (Fp.2:8). Zijn aangezicht was gericht naar Jeruzalem. En toen Hij van de hof van Gethsemane naar het kruis op Golgotha ging, toonden de woorden: "De drinkbeker, die de Vader Mij gegeven heeft, zou Ik die niet drinken?" hoe Zijn hart aan God toegewijd was. Er was werkelijk een liefelijke reuk in die onbaatzuchtige toewijding aan God. Dat een volmaakt Mens op aarde de wil van God deed tot in de dood, was van groot gewicht voor de hemel. Wie kon de diepten van de toewijding van dat hart peilen, die zich onder het oog van God aan het kruis ontvouwde? Alleen God, want ook in dit opzicht, evenals in ieder ander, staat het vast dat "niemand de Zoon kent dan de Vader" en niemand iets van Hem kan weten tenzij de Vader het hem openbaart. Het menselijk verstand kan elk voorwerp van wetenschap "onder de zon" enigszins begrijpen. Menselijke kunst kan door menselijk verstand begrepen worden, maar niemand kan de Zoon kennen tenzij de Vader Hem openbaart, door de kracht van de Heilige Geest, door het geschreven Woord. De Heilige Geest scheidt er behagen in de Zoon te openbaren en ons de dingen van de Heer Jezus te tonen. Deze dingen hebben wij in al hun volheid en heerlijkheid

in het Woord van God. Er kan geen nieuwe openbaring zijn, doordat de Geest “alle dingen” de apostelen indachtig heeft gemaakt, en hen in “al de waarheid” geleid heeft. Verder dan “de hele waarheid” kan men niet gaan. Daarom is het voorwenden van een nieuwe openbaring of de ontwikkeling van nieuwe waarheden - als men daarmee waarheden bedoelt die de Heilige schrift niet bevat - een menselijke poging om iets toe te voegen aan wat God Zelf “de hele waarheid” noemt. Zonder twijfel kan de Geest een bepaalde waarheid uit het Woord met nieuwe en buitengewone kracht ontwikkelen en toepassen op onze harten. Maar dat is heel iets anders dan dat wij buiten de Goddelijke openbaring om grondbeginselen, gedachten of leerstellingen proberen op te sporen, die over het geweten zouden moeten heersen. Dat kan alleen goddeloze overmoed zijn.

In de Evangelieën wordt Christus ons voorgesteld in de verschillende openbaringen van Zijn Persoon en Zijn werk. Het is altijd het genot van Gods volk geweest zich aan deze kostbare geschriften vast te klemmen, en zich te verkwikken in de hemelse openbaring van het voorwerp van hun liefde en hun vertrouwen, van die Persoon aan Wie zij alles te danken hebben voor tijd en eeuwigheid. Maar er zijn naar verhouding maar heel weinig mensen die ooit de gebruiken en plechtigheden van de Levietische eredienst zijn nagegaan, om onderwezen te worden in dat verheven onderwerp. De offers in Leviticus bijvoorbeeld zijn maar al te vaak voor verouderde verhalen van joodse gewoonten aangezien, waarvan de inhoud of de geestelijke betekenis voor ons geen enkel nut heeft. En toch moet men toegeven dat de schijnbaar geheimzinnige verhalen in Leviticus, evenals de verheven Godsspraak in Jesaja, tot de dingen behoren die vroeger zijn geschreven, en die “tot onze lering” zijn. Wel moeten wij deze openbaringen, evenals de hele schrift, met een ootmoedige en nederige geest bestuderen, in eerbiedige afhankelijkheid van het onderwijs van Hem Die ze in Zijn genade voor ons heeft laten opschrijven, nauwkeurig lettend op het algemene doel, de strekking en de overeenkomst van heel de Goddelijke openbaring. We moeten onze fantasie in bedwang houden, en ons door de Geest laten leiden. Maar zetten wij ons dan ook door genade op bovengenoemde wijze tot de studie van de typen in het boek Leviticus, dan zullen wij daarin een ader van het fijnste en kostbaarste erts vinden.

Nu gaan wij verder met de bespreking van het brandoffer, dat, zoals reeds opgemerkt, Christus voorstelt, Die Zich onberispelijk aan God opoffert.

“Indien zijn offerande een brandoffer van runderen is, zo zal hij een volkomen mannetje offeren” (Lv.1:3). De ware heerlijkheid en waardigheid van de Persoon van Christus vormen de grondslag van het Christendom. Deze waardigheid en heerlijkheid worden door Hem meegedeeld aan alles wat Hij doet, en aan elk ambt dat Hij bekleedt. Het is onmogelijk dat enig ambt de heerlijkheid kan verhogen van Hem Die “God boven allen is, gezegend in eeuwigheid” - “God, geopenbaard in het vlees” - de glorierijke “Immanuël” - “God met ons” - het eeuwige Woord - de Schepper en Onderhouder van het heelal.

Welk ambt kon iets aan Zijn heerlijkheid toevoegen? Wij weten dat al Zijn ambten verbonden zijn met Zijn mensheid. Toen Hij die aannam, verborg Hij de heerlijkheid die Hij bij de Vader had, voordat de wereld was. Het doel van die “ontleding”, die Vernietiging” was: God volkomen te verheerlijken op een aarde waar alles Hem vijandig was. Hij kwam “om verteerd te worden” door een heilige, onuitblusbare ijver voor God en voor de uitvoering van Zijn eeuwig raadsbesluit.

“Een volkomen mannetje” was het type van de Heer Jezus Christus, Die Zich toewijdde aan God om Zijn wil volmaakt te volbrengen. Geen zwakheid of onvolkomenheid mocht er aan zijn. Er werd een gaaf dier van het mannelijk geslacht geëist.

Bij de bespreking van de overige offers zullen wij zien dat men in sommige gevallen een vrouwelijk dier mocht brengen. Maar dit diende alleen om het onvolmaakte begrip voor te stellen van hem die het offer bracht. Er mocht in geen geval enig gebrek in het offer zijn. Het was hier echter juist een offer van de hoogste rang, want het was Christus, Die Zich aan God opofferde! In het brandoffer wordt Christus uitsluitend gezien in wat Hij voor het oog en het hart van God betekende. Dit moeten we goed voor ogen houden. Alleen God kon de Persoon en het werk van Christus naar waarde schatten. Ook het kruis kon Hij alleen ten volle waarderen, als de uitdrukking van de volkomen overgave van Christus. Het kruis, zoals het in het brandoffer wordt afgeschaduwd, houdt een beginsel in dat alleen God kan begrijpen. Het is niet te doorgronden door een mens of een engel. Een stem sprak daarin uitsluitend tot de Vader - en rechtstreeks tot Hem. Wat er tussen het kruis op Golgotha en de troon van God heeft plaatsgevonden, is iets wat het bereik van al het geschapen verstand ver te boven gaat.

“Aan de deur [d.i. de ingang] van de tent der samenkomst zal hij dat offeren, naar [beter: tot] zijn welgevallen, voor het aangezicht des HEEREN” (vs 3).

De woorden “tot zijn welgevallen” drukken hier met grote duidelijkheid de hoofdgedachte van het brandoffer uit. Het zorgt ervoor dat wij het kruis beschouwen van een zijde waar niet genoeg aan gedacht wordt. Wij zijn geneigd om Golgotha te bezien als de plaats waar het grote pleit met betrekking tot de zonde behandeld en beslecht is, tussen de eeuwige gerechtigheid en het onbevleete offer, als de plaats waar onze schuld betaald is en waar de satan heerlijk overwonnen is. Inderdaad vond dit alles op Golgotha plaats. Maar er is nog meer. Daar werd de liefde van Christus tot de Vader uitgedrukt in een taal die alleen de Vader horen en begrijpen kon. Van deze zijde zien wij Golgotha in het brandoffer voorgesteld; vandaar de woorden: “tot zijn welgevallen”. Ging het hier alleen om de toerekening van de zonde en het dragen van de toorn van God vanwege de zonde, dan was de uitdrukking “tot zijn welgevallen” niet juist. Nergens anders wordt het zo voorgesteld dat de Heer Jezus Zich gewillig tot zonde liet maken, dat Hij gewillig al Gods toorn en het verbergen van Diens aangezicht verdroeg. Hieruit leren wij overduidelijk, dat het brandoffer Christus niet afschaduwde aan het kruis als de Zondendrager, maar als Degene Die de wil van God volbrengt. Dat Christus Zelf het kruis uit deze twee oogpunten beschouwde, blijkt duidelijk uit Zijn eigen woorden. Toen Hij Golgotha beschouwde als de plaats waar de zonden gedragen moesten worden, en Hij aan de verschrikkingen dacht waarmee het kruis als zodanig gepaard ging, riep Hij uit: “Vader, mocht het Uw wil zijn deze drinkbeker van Mij weg te nemen!” (Lk.22:42). Hij werd beangst door wat Zijn werk als Zondendrager inhield. Hij was heilig en rein en werd bedroefd en angstig bij de gedachte met de zonde in aanraking te komen. Zijn liefhebbend hart ontroerde bij de gedachte om één ogenblik het licht van Gods aangezicht te moeten missen.

Maar het kruis kan nog van een andere zijde worden beschouwd: het stond de Heer voor de aandacht als de plaats waar Hij volkomen al de diepe verborgenheden van Zijn liefde tot de

Vader kon openbaren - de plaats waar Hij "vrijwillig" de beker die Hem door de Vader was gegeven, kon aannemen en tot op de bodem kon ledigen. Zijn hele leven verspreidde een welriekende reuk, die voortdurend opsteeg tot de Vader.

Hij deed altijd wat de Vader welgevallig was - altijd volbracht Hij de wil van God, maar het brandoffer schaduwde Hem niet af in Zijn leven - hoe onuitsprekelijk kostbaar elke daad van dit leven ook was; nee, het stelt Hem integendeel voor in Zijn dood, niet als Degene Die tot een vloek voor ons gemaakt is, maar als Degene Die voor het hart van de Vader een onvergelijkbaar welriekende reuk verspreidde.

Deze waarheid geeft het kruis een bijzondere schoonheid en kostbaarheid voor de geestelijk gezinde Christen, en geeft aan het lijden van onze gezegende Heer een speciale betekenis. Ongetwijfeld vindt de schuldige zondaar in het kruis een Goddelijk antwoord op de dringendste en ernstigste behoeften van zijn hart en zijn geweten. De ware gelovige vindt er wat al de genegenheid van zijn hart boeit, en zijn hele leven doordringt. De engelen vinden er een voorwerp van voortdurende bewondering. Maar boven dit alles vinden wij in het kruis dat wat de hoogste begrippen van gelovigen en engelen ver te boven gaat, namelijk: de volkomen toewijding van de Zoon aan de Vader, en hoe deze door het hart van de Vader werd gewaardeerd. Dit is het verheven standpunt van het kruis dat zo treffend in het brandoffer afgeschaduwde wordt.

En laat ik hier opmerken, dat de schoonheid die het brandoffer zo bijzonder onderscheidt, geheel en al verloren gaat als wij de gedachte bij ons toelaten dat Christus gedurende zijn hele leven onze zonden gedragen heeft. Dan zou het woord "vrijwillig" geen enkele waarde of betekenis hebben. Er is geen sprake van een vrijwillige handeling bij iemand die door zijn toestand genoodzaakt wordt zijn leven te laten. Indien Christus onze zonden gedragen had gedurende Zijn leven, dan zou Zijn dood onvermijdelijk zijn geweest, en dus geen vrijwillige handeling geweest zijn. Men doet tekort aan de schoonheid en volkomenheid van alle offers als men leert dat Christus gedurende Zijn hele leven de zonden heeft gedragen. Dit is in het bijzonder het geval bij het brandoffer, omdat daarin geen sprake is van het dragen van de zonde of van de toorn van God, maar van een algehele en vrijwillige overgave, geopenbaard in de kruisdood. In het brandoffer vinden wij een type van de Zoon, Die door de Geest de wil van de Vader volbrengt. Dit deed Hij "vrijwillig". "Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het weer neem" (Jh.10:17). Hier hebben wij de dood van Christus, uit het oogpunt van het brandoffer beschouwd. De profeet beschouwde Hem van een andere zijde, toen Hij zei: "Zijn leven wordt van de aarde weggenomen" (Hd.8:33, volgens de vertaling van Js.53:8 in de zgn. Septuaginta). En opnieuw zegt Christus: "Niemand neemt het leven van Mij, maar Ik leg het van Mijzelf af". Was Hij de Drager van onze zonden toen Hij dit zei? Let wel op het woord "niemand", geen mens, engel, duivel of enig ander schepsel. Het was Zijn eigen vrijwillige handeling om Zijn leven af te leggen en om het terug te nemen. "Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen" (Ps.40:9). Dit was de taal van het Goddelijke brandoffer, de taal van Hem Die daarin Zijn onuitsprekelijke vreugde vond, dat Hij Zich zonder vlek aan God offerde.

Het is dan ook van het grootste belang om zich duidelijk het voornaamste doel van het hart van Christus in het werk van de verlossing voor te stellen. Het bevestigt de vrede van de gelovige. Het volbrengen van Gods wil - de bevestiging van Gods raadsbesluiten en het

openbaren van de heerlijkheid -van God nam de eerste, diepste en hoogste plaats in bij dat aan God toegewijde hart, dat alle dingen uitsluitend in verband met God beschouwde en waardeerde. De Heer Jezus hield Zich nooit bezig met de vraag hoe een daad of omstandigheid Hem Zelf zou treffen. "Hij heeft Zichzelf ontledigd [vernietigd]" - "Hij heeft Zichzelf vernederd" (Fp.2:8). Hij heeft alles overgegeven.

Toen Hij dan ook Zijn loopbaan had beëindigd, heeft Hij op Zijn leven terug kunnen zien en met de ogen naar de hemel geheven kunnen zeggen: "Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb het werk voleindigd dat Gij Mij te doen hebt gegeven" (Jh.17:4). Het is onmogelijk het werk van Christus vanuit dit standpunt te beschouwen zonder dat het hart vervuld wordt met een innige liefde voor Zijn Persoon. Ons gevoel van Zijn liefde tot ons wordt volstrekt niet verminderd als we bedenken dat Hij God tot Zijn hoofdoorwerp in het werk van het kruis stelde. Juist het tegendeel is waar. Zijn liefde tot ons en onze behoudenis in Hem zijn onbestaanbaar zonder dat God op het hoogst verheerlijkt werd. Zijn heerlijkheid moet de grondslag van alles zijn. "Doch voorzeker, zo waarachtig als Ik leef, zo zal de ganse aarde met de heerlijkheid des HEEREN vervuld worden!" (Nm.14:21). Maar wij weten dat Gods eeuwige heerlijkheid en de eeuwige zegen voor het schepsel in Gods raadsbesluiten onafscheidelijk zijn, zodat wanneer die heerlijkheid zeker en vast staat, het niet anders kan, of ook met de zegen voor het schepsel moet dit het geval zijn.

"En hij zal zijn hand op het hoofd van het brandoffer leggen, opdat het voor hem aangenaam zij, om hem te verzoenen" (vs.4). Het leggen van de hand op het offer drukte de volkomen vereenzelviging van de offeraar met het offer uit. Door deze veelbetekenende handeling werden de offeraar en het offer één, en deze éénheid met betrekking tot het brandoffer verzekerde de offeraar van al het aangename van zijn offer. De toepassing hiervan op Christus en de gelovigen stelt één van de kostbaarste waarheden voor, die dan ook in het Nieuwe Testament uitvoerig ontwikkeld wordt, namelijk: de eeuwige vereenzelviging van de gelovigen met Christus en hun aanneming in Christus. "Zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld". "Wij zijn in de Waarachtige" (1Jh.4:17; 5:20). Met niets minder kon worden volstaan. De mens die niet in Christus is, is nog in zijn zonden. Er is geen middenweg. Men is in Christus óf men is buiten Hem; voor een gedeelte in Christus te zijn is onbestaanbaar. Is er een haarbreed tussen u en Christus, dan bent u nog in werkelijkheid onder de toorn en het oordeel. Maar bent u integendeel in Hem, dan bent u "zoals Hij is" voor God, en in de tegenwoordigheid van de oneindige heiligheid. Dit is de eenvoudige leer van Gods Woord: "Gij zijt voleindigd in Hem" - "gij zijt begenadigd in de Geliefde" - "leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente" - "wie de Heer aanhangt, is één geest met Hem" (Kol.2:10; Ef.1:6; 5:30; 1Ko.6:17). Het is onmogelijk dat het Hoofd aangenaam is en de leden niet. Nee, het Hoofd en de leden zijn één. Deze waarheid sluit de verheven grondslag in van het volste vertrouwen en tegelijkertijd voor de diepste ootmoed. Ze geeft de volkomen zekerheid van "vrijmoedigheid in de dag van het oordeel", omdat het onmogelijk is dat Hem met Wie wij verbonden zijn, iets ten laste gelegd wordt. Ze geeft ons een diep besef van onze nietigheid, omdat onze vereniging met Christus gegrond is op de dood van onze natuur en op de vernietiging van al haar eisen en eigendunk.

Omdat het Hoofd en de leden dus in dezelfde betrekking van oneindige gunst en welgevallen voor God staan, is het duidelijk dat de leden aan dezelfde aanneming, hetzelfde heil, hetzelfde leven en gerechtigheid deel hebben. Er zijn geen graden in deze gerechtigheid; zij

is evengoed het deel van iemand die pas bekeerd is, als van de gelovige met een vijftigjarige ervaring. Beiden zijn zij in Christus, en dit is voor beiden de enige grond van leven, de enige grond van rechtvaardiging. Er bestaan geen twee soorten leven en geen twee soorten rechtvaardigheid. Ongetwijfeld kunnen we meer of minder van deze rechtvaardiging genieten, de volheid en uitgestrektheid ervan meer of minder kennen, en de kracht ervan in ons leven meer of minder openbaren. Maar omdat zij Gods werk is, kan het niet anders of zij is volkomen, eeuwig, onvoorwaardelijk en onveranderlijk en niet afhankelijk van de wisseling van menselijke gevoelens of stemmingen. Er is ook geen opklimming in de rechtvaardiging. De gelovige is vandaag niet meer gerechtvaardigd dan hij gisteren was, en hij zal morgen niet meer gerechtvaardigd zijn dan vandaag. Iemand die in Christus Jezus is, is zó volkomen gerechtvaardigd, alsof hij voor de troon was. Hij is "volmaakt" in Christus, hij is in Gods oog als Christus; hij is, volgens Christus" eigen woord, "geheel rein" (Jh.13:10). Wat kan hij aan deze zijde van de heerlijkheid meer zijn? Hij kan als hij in de Geest wandelt, zich steeds meer bewust worden en genieten van deze heerlijke werkelijkheid. Maar wat de zaak zelf betreft: van het ogenblik af dat hij door de kracht van de Heilige Geest geloofd heeft, is hij uit een toestand van ongerechtigheid en oordeel in een toestand van gerechtigheid en begenadiging overgebracht. Dit alles is gegrond op de Goddelijke volkomenheid van het werk van Christus, net zoals bij het brandoffer het "welgevallig" zijn van de aanbieder gegrond was op het "welgevallig zijn" van het offer. De vraag was niet wat hij was, maar alleen wat het offer was, "opdat het voor hem aangenaam zij, om hem te verzoenen".

"Daarna zal hij het jonge rund slachten voor het aangezicht des HEEREN; en de zonen van Aäron, de priesters, zullen het bloed offeren, en het bloed sprengen rondom dat altaar, dat voor de deur van de tent der samenkomst is" (vs.5). Bij het overdenken van het brandoffer is het hoognodig in gedachte te houden, dat de hoofdzaak daarbij niet de voorziening in de behoefte van de zondaar is, maar wel om God aan te bieden wat voor Hem oneindig aangenaam was. Christus, zoals Hij afgeschaduwde wordt door het brandoffer, staat niet in verband met het geweten van de zondaar, maar met het hart van God. In het brandoffer wordt ons het kruis niet voorgesteld in betrekking tot het afschuwelijke van de zonde, maar met het oog op de vastbesloten en onwrikbare overgave van Christus aan de Vader. Ook is het niet de plaats waar de toorn van God op Christus aanliep als Degene Die onze zonden droeg. Het is de plaats van het volkomen welbehagen van de Vader in Christus als vrijwillig en bovenal welriekend offer. Ten slotte voldoet de "verzoening" in het brandoffer niet alleen aan de eisen van het geweten, maar ook aan het ernstig verlangen van het hart van Christus, om de wil en het raadsbesluit van God uit te voeren en te bevestigen - een verlangen dat Hem zelfs Zijn vlekkeloos leven, als een "vrijwillig offer tot een welriekende reuk", aan God deed toewijden.

Geen macht van aarde of hel, van mensen of demonen kon Hem aan het wankelen brengen. Toen Petrus in zijn onwetendheid Hem door woorden van misplaatst medelijden trachtte te weerhouden om de vernedering en schande van het kruis te ondergaan, en tot Hem zei: "God zij U genadig, Heer, dit zal U geenszins geschieden" - wat was toen het antwoord? "Ga weg achter Mij, satan, gij zijt Mij een ergernis; want gij bedenkt niet de dingen van God, maar de dingen van de mensen" (Mt.16:23). Zo was het ook bij een andere gelegenheid, toen Hij tot Zijn discipelen zei: "Ik zal niet meer veel met u spreken; want de overste van de wereld komt en heeft in Mij niets; maar opdat de wereld erkent dat Ik de Vader liefheb, doe Ik zó, als Mij de Vader geboden heeft" (Jh.14:30-31). Deze en vele soortgelijke

schriftplaatsen laten ons duidelijk zien dat de hoofdgedachte bij het brandoffer is, dat Christus Zich vrijwillig en vlekkeloos aan God als offer gaf.

In volkomen overeenstemming met alles wat met betrekking tot de bijzonderheden van het brandoffer is gezegd, is de plaats die de zonen van Aäron innemen, en zijn de werkzaamheden die hun daarin worden opgedragen. Zij sprengen het bloed - ze leggen vuur op het altaar - ze schikken de stukken hout op het vuur - ze schikken de delen, de kop en het vet, op het hout, dat op het vuur op het altaar ligt (zie vs.7-8). Dit zijn heel merkwaardige handelingen, die het brandoffer onderscheiden van het zondoffer; immers, daarbij komen de zonen van Aäron in het geheel niet ter sprake. De zonen van Aäron stellen de Gemeente voor. Niet als een lichaam, maar als een priesterlijke familie of priesterlijk huis.

Dit is gemakkelijk te begrijpen: als Aäron een type van Christus is, dan is het huis van Aäron een type van het huis van Christus. Zo lezen wij dan ook in Hb.3:6: "Maar Christus als Zoon over Zijn huis, Wiens huis wij zijn" en ook: "Zie Ik en de kinderen, die God Mij gegeven heeft". Het is het voorrecht van de Gemeente om zich, door de Heilige Geest geleid en onderwezen, in Christus te verlustigen en Hem te zien van de zijde die de eerste typen in Leviticus ons tonen.

"Onze gemeenschap nu is met de Vader", Die ons in Zijn genade roept om met Hem de gedachten te delen die Hij over Christus heeft. Wij kunnen weliswaar nooit het toppunt van deze gedachten bereiken, maar wij kunnen daar gemeenschap mee hebben door de kracht van de Heilige Geest, Die in ons woont.

Er is hier geen sprake van geruststelling van het geweten door het bloed van Christus als Zondendrager, maar van gemeenschap met God, in de volkomen overgave van Christus aan het kruis.

"En de zonen van Aäron, de priesters, zullen het bloed offeren, en het bloed sprengen rondom dat altaar, dat voor de deur van de tent der samenkomst is" (vs. 5). Hier hebben wij een type van de Gemeente, die een gebracht offer in herinnering brengt en het aanbiedt op de plaats waar men persoonlijk tot God kan naderen.

Wij moeten wel in het oog houden dat dit bloed het bloed van het brandoffer is, en niet dat van het zondoffer, en dat hier de Gemeente voorgesteld wordt die zich, in de kracht van de Heilige Geest, vol bewondering bezighoudt met de volbrachte overgave van Christus aan God. We hebben hier niet een overtuigde zondaar, die de waarde inziet van het bloed van Hem Die de zonden droeg. Het is nauwelijks nodig te zeggen dat de Gemeente samengesteld is uit hen die eertijds zondaren waren, uit overtuigde zondaren. Toch stellen de zonen van Aäron geen overtuigde zondaren voor, maar aanbeddende heiligen. Als priesters staan zij bij het brandoffer. In dit opzicht dwalen velen. Zij menen dat het hoogmoed is als men de plaats van aanbidder inneemt, en dat hij die dit doet, niet meer wil erkennen dat hij van nature een arm en onwaardig zondaar is. Dit is een verkeerde mening. De gelovige is niets in zichzelf. Maar in Christus is hij een gereinigde aanbidder. In het heiligdom staat hij niet als schuldig zondaar, maar als aanbeddend priester, "gekleed met sierlijke en heerlijke klederen". Hij is daar omdat hij door Gods genade genodigd is, bekwaam gemaakt door het bloed van Christus. Door in de tegenwoordigheid van God bezig te zijn met mijn schuld, leg ik geen

ootmoed aan de dag ten aanzien van mijzelf, maar ongeloof ten aanzien van het offer.

Het zal echter duidelijk zijn, dat het begrip van het dragen van zonden of het toerekenen van zonden niet voorkomt in het brandoffer. Wel lezen wij: “opdat het voor hem aangenaam zij, om hem te verzoenen”. Maar dan wordt hier de verzoening niet beschouwd van de zijde van de diepe en grote menselijke schuld, maar van de zijde van de volmaakte overgave van Christus aan God en van Gods welbehagen in Christus. Dit geeft ons het hoogste begrip van de verzoening. Als ik Christus als zondoffer beschouw, dan zie ik de verzoening tot stand gebracht in overeenstemming met de eisen van de Goddelijke gerechtigheid ten aanzien van de zonde. Maar beschouw ik de verzoening in het brandoffer, dan zie ik die bewerkt naar de mate van Christus” gewilligheid en bekwaamheid om de wil van God te volbrengen, en naar de mate van Gods welgevallen in Christus en Zijn werk. Hoe volmaakt moet die verzoening zijn, die de vrucht is van de toewijding van Christus aan God! Kan er iets verder reiken dan dit? Zeker niet. De verzoening, zoals we die in het brandoffer vinden, is iets waarmee het priesterlijk huis zich wel altijd mag bezighouden in de voorhoven van het Huis van de HEERE.

“Dan zal hij het brandoffer de huid aftrekken, en dat in zijn stukken delen” (vs.6). De plechtigheid van het “aftrekken van de huid” was van bijzonder veel betekenis. Het was het wegnemen van de uiterlijke bedekking, opdat het innerlijke van het offerdier duidelijk zichtbaar werd. Het was niet genoeg dat het buitenste van het offer “volkomen” was. Nee al de verborgen delen moesten zichtbaar worden, elke zenuw en elke geleding moest gezien kunnen worden. Alleen bij het brandoffer wordt er over deze plechtigheid gesproken. Dit komt overeen met de aard van het offer, en doet de diepte van de overgave van Christus aan de Vader uitkomen. Het was bij Hem geen oppervlakkig werk. Hoe meer de geheimen van Zijn innerlijke leven ontdekt worden, en hoe meer de diepte van Zijn hele wezen doorgrond wordt, des te duidelijker wordt het dat volkomen toewijding aan de wil van Zijn Vader en oprechte behartiging van Zijn heerlijkheid, Zijn drijfveren waren in het grote antitype van het brandoffer. Hij was in waarheid een volkomen brandoffer. “... en dat in zijn stukken delen”.

Deze handeling stelt een soortgelijke waarheid voor als de waarheid die ons geleerd wordt in de welriekende specerijen, fijn gestoten (Lv.16:12). Het is de Heilige Geest aangenaam bij het liefelijke en welriekende van het offer van Christus stil te staan, niet alleen in zijn geheel, maar ook in al de kleinste bijzonderheden. Beschouwt men het brandoffer in zijn geheel, dan zal men zien dat het zonder gebrek is. Beschouwt men het in al zijn delen, dan zal men steeds hetzelfde vinden. Zo was Christus; en zó is Hij in dit belangrijke type afgeschaduwd.

“

En de zonen van Aäron, de priesters, zullen vuur maken op het altaar, en zullen het hout op het vuur schikken. Ook zullen de zonen van Aäron, de priesters, de stukken, het hoofd en het smeer, schikken op het hout, dat op het vuur is, dat op het altaar is” (vs.7-8). Hoe hoog stond hier het priesterlijk gezin! Het brandoffer werd geheel aan God geofferd. Alles werd op het altaar aangestoken. De mens kreeg daar geen deel van, maar wij zien hier de zonen van Aäron, die zelf ook priesters waren, rondom het altaar van God staan, om de vlam van een aangenaam offer tot een liefelijke reuk te zien opstijgen. Dit was een hoge plaats - een hoge gemeenschap - een hoge rang van priesterlijke dienst - een merkwaardig type van de Gemeente, die gemeenschap met God heeft, ten aanzien van de volkomen vervulling van Zijn wil in de dood van Christus. Als overtuigde zondaren zien wij op het kruis van onze Heer

Jezus Christus, en vinden wij wat al onze behoeften vervult, en zó beschouwd, geeft het kruis volkomen vrede aan het geweten. Maar als priesters, als gereinigde aanbidders, als leden van het priesterlijk gezin, kunnen wij het kruis in een ander licht beschouwen, en wel als de grote voltooiing van het heilige voornemen van Christus om tot in de dood de wil van de Vader te volbrengen. Als overtuigde zondaren staan wij bij het koperen altaar, en vinden daar vrede door het bloed van de verzoening. Maar als priesters staan wij daar om de volkomenheid van dat brandoffer - de volkomen overgave en voorstelling van die éne Vlekkeloze aan God - te aanschouwen en te bewonderen.

Wij zouden een heel gebrekkig begrip van de verborgenheid van het kruis hebben als wij daarin alleen zagen wat de behoeften van de mens als zondaar kan bevredigen. Er waren in die verborgenheid diepten die alleen God kon peilen. Daarom is het van belang te zien dat, wanneer de Heilige Geest ons afschaduwingen van het kruis geeft, Hij er ons allereerst één geeft die op God ziet. Dit alleen is genoeg om ons te leren dat er hoogten en diepten in de leer van het kruis zijn die de mens nooit kan bereiken. Al kan hij naderen "tot de bron van het genot", en er voor altijd van drinken - er het hoogste verlangen van zijn geest mee bevredigen - zich met al de krachten van de nieuwe natuur erin verlustigen ... er blijft altijd iets in het kruis wat alleen door God gekend en gewaardeerd kan worden. Daarom neemt het brandoffer de eerste plaats in. Het schaduwde de dood van Christus af, zoals deze alleen door God kon worden gewaardeerd. En wij kunnen met zekerheid zeggen dat wij niet buiten zo'n type zouden kunnen, want het geeft ons niet alleen een verheven zicht op de dood van Christus, maar ook heerlijke gedachten over Gods bijzondere belangstelling in deze dood. Het feit dat Hij een type van de dood van Christus instelde, dat uitsluitend op Hem moest zien, bevat een geheel boekdeel van lering voor de geestelijk gezinde Christen.

Al zal geen mens of engel ooit de verbazingwekkende diepte van de verborgenheid van de dood van Christus ten volle kunnen begrijpen, wij kunnen door de blik die Lv.1 ons daarop geeft, verstaan dat Christus' dood boven alles dierbaar was voor het hart van God. Aan het kruis zamelde Hij Zijn rijkste oogst van heerlijkheid in. Op geen andere wijze kon Hij zó zeer verheerlijkt zijn als door de dood van Christus. In Christus' vrijwillige overgave in de dood schijnt de Goddelijke heerlijkheid in haar volste glans. Ook werd daarin voor alle raadsbesluiten van God het vaste fundament gelegd. Dit is een heel troostrijke waarheid. Nooit zou de schepping zo'n grondslag opgeleverd kunnen hebben. Het kruis biedt bovendien een middel dat met de rechtvaardigheid in harmonie is, waardoor de Goddelijke liefde naar ons toe kan stromen.

En ten slotte: door het kruis is de satan voor eeuwig geoordeeld, en zijn de overheden en de machten openlijk tentoongesteld. Dit zijn heerlijke vruchten van het werk aan het kruis. Wanneer wij daaraan denken, kunnen wij begrijpen waarom er een type van het kruis uitsluitend voor God Zelf gegeven is, en ook waarom dit type de voornaamste plaats moest innemen - en bovenaan moest staan. Daarbij moet ik opmerken dat er een leemte in de typen zou hebben bestaan als het brandoffer had ontbroken. "Doch zijn ingewand, en zijn schenkelen zal men met water wassen; en de priester zal dat alles aansteken op het altaar; het is een brandoffer, een vuuroffer, tot een liefelijke reuk voor de HEERE" (vs.9). Deze handeling maakte het offer typisch tot datgene wat Christus werkelijk was: rein, zowel in - als uitwendig. Tussen de beweegredenen en het gedrag van Christus heerste volkomen overeenstemming. Uit Zijn gedrag leert men Zijn beweegredenen kennen. Alles had één en

hetzelfde doel: de verheerlijking van God. De leden van Zijn lichaam gehoorzaamden en volbrachten het raadsbesluit van Zijn aan God gewijd hart volkomen - van dat hart dat alleen voor God en voor Zijn eer sloeg in de behoudenis van de mens. Daarom mocht de priester alles in rook doen opgaan op het altaar. Alles was typisch rein, en alles was alleen bestemd voor het altaar van God. Van sommige offers aten de priesters en van sommige de offeraar, maar bij het brandoffer werd "alles" op het altaar verteerd. Het was uitsluitend voor God. De priesters mochten het hout op het vuur schikken en de rook zien opstijgen, en dit was een hoog en heilig voorrecht.

Toch aten zij niet van dit offer. Beschouwen wij Christus" dood als brandoffer, dan was daarbij God Zijn enige doel. Wij kunnen niet te eenvoudig zijn om dit te begrijpen. Vanaf het ogenblik dat een gaaf mannelijk dier naar de ingang van de tent der samenkomst gebracht werd, totdat het door het vuur verteerd was, zien wij daarin Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf onberispelijk aan God opofferde. Dit maakt het brandoffer onuitsprekelijk heerlijk voor de ziel. Het geeft ons het diepste inzicht in het werk van Christus. In dat werk vond God Zijn eigen bijzondere vreugde – een vreugde waarin geen geschapen of menselijk verstand kan indringen. Dit moeten wij nooit uit het oog verliezen. Het wordt voorgesteld in het brandoffer en bevestigd door de wet op het brandoffer, waarover wij nu willen spreken.

"Verder sprak de HEERE tot Mozes, zeggende: Gebied Aäron en zijn zonen, zeggende: Dit is de wet van het brandoffer; het is hetgeen, wat door de branding op het altaar de ganse nacht tot aan de morgen opvaart; alwaar het vuur van het altaar brandende gehouden zal worden. En de priester zal zijn linnen kleed aantrekken, en de linnen onderbroek over zijn vlees aantrekken, en zal de as opnemen, als het vuur het brandoffer op het altaar verteerd zal hebben, en zal die bij het altaar leggen. Daarna zal hij zijn klederen uittrekken en zal andere klederen aandoen, en zal de as tot buiten het leger uitdragen naar een reine plaats. Het vuur nu op het altaar zal daarop brandende gehouden worden, het zal niet uitgeblust worden; maar de priester zal daar elke morgen hout aansteken, en zal daarop het brandoffer schikken, en het vet der dankoffers daarop aansteken. Het vuur zal gedurig op het altaar brandende gehouden worden; het zal niet uitgeblust worden" (Lv.6:8-13).

Het vuur op het altaar verteerde het brandoffer en het vet van het vredeoffer. Het was de geschikte voorstelling van de heiligheid van God, Die Zich in Christus en Zijn volkomen offer verkwikt. Dat vuur mocht nooit uitgaan. Voortdurend moest dat wat de werkzaamheid van de heiligheid van God voorstelde, onderhouden worden. Door de donkere en stille nacht heen flikkerde het vuur op het altaar van God. "En de priester zal zijn linnen kleed aantrekken" enz. Hier neemt de priester typisch de plaats in van Christus, Wiens persoonlijke rechtvaardigheid door het witte linnen kleed wordt voorgesteld. Nadat Hij Zich overgegeven heeft in de kruisdood om de wil van God te volbrengen, is Hij in Zijn eigen, eeuwige rechtvaardigheid de hemel ingegaan, met de herinneringstekenen van Zijn volbracht werk. De as verkondigde dat het offer was gebracht en dat God het had aangenomen. De as, bij het altaar gestort, toonde aan dat het vuur het offer verteerd had - en dat het niet alleen een volkomen, maar ook een aangenomen offer was. De as van het brandoffer bewees dat het offer aanvaard was; de as van het zondoffer toonde dat de zonde geoordeeld was. Veel punten die wij beschouwd hebben, zullen we onder Gods zegen, met meerdere klaarheid, juistheid, volkomenheid en kracht zien bij de verdere bespreking van de offers. Elk offer wordt door vergelijking met een ander des te duidelijker.

Al de offers samen geven ons een volledig beeld van Christus. Het zijn net zo veel spiegels, die zo geplaatst zijn dat ze op verschillende wijzen het beeld van dat ware en volkomen offer terugkaatsen. Eén enkel type kon Hem niet volkomen voorstellen. Wij moesten Hem voorgesteld zien in Zijn leven en in Zijn dood - als Mens en als slachtoffer -tegenover God en tegenover ons, en zó wordt Hij ons in de offers van Leviticus voorgesteld. God heeft in onze behoeften genadig voorzien. Moge Hij ons leren om in alles waarin Hij voor ons voorzien heeft, dieper door te dringen en er meer van te genieten.

***Belangstelling voor het vervolg van
'Aantekeningen op Leviticus'?***

Bestel het boek meteen bij info@uhwdw.nl!